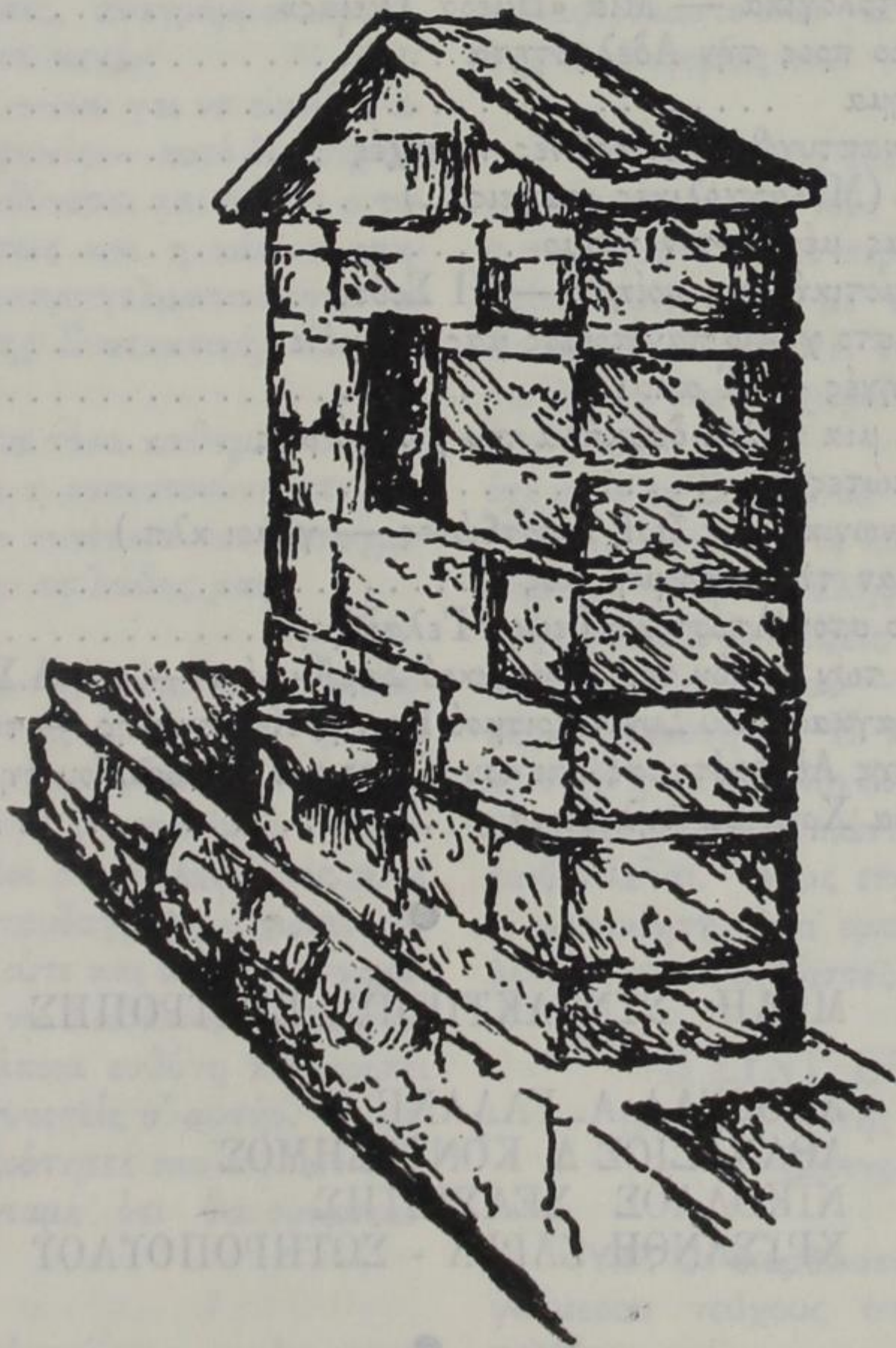

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

ΚΕΡΑΣΣΟΒΟ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΜΑΡΤΗΣ — ΑΠΡΙΛΗΣ — ΜΑΗΣ 1988

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Δυό λόγια από τη σύνταξη του περιοδικού μας	σελ. 3
Οι εκδηλώσεις της Αδελφότητας	» 4
Ένα ποίημα για τη Μητέρα — Στη Γιορτή της	» 5
Πάσχα 1988 στο χωριό μας	» 6
Η Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού	» 8
Το παλιό Δημοτικό Σχολείο	» 9
Η Αδελφότητα ευχαριστεί	» 9
Άνοιξη (φτερουγίσματα)	» 10
Σκίτσα της ζωής — Ο Γέρο - Σμόλικας	» 11
Περιβαλλοντολογικά — Μια «Ημέρα Υγείας»	» 14
Ευχαριστήριο προς την Αδελφότητα	» 15
Οξύ πρόβλημα	» 16
Πώς θα αναπτυχθούν οι ορεινές περιοχές	» 17
Ξενομανία (Μελαγχολικές σκέψεις.....)	» 20
Ταξιδεύοντας μέσα στον κόσμο	» 22
Απο τη Δημοτική μας ποίηση — Η Σούσα	» 23
Ο Ξενώνας στο χωριό πανέτοιμος μας περιμένει	» 24
Ιστορικές πηγές — Τ α π ι ά	» 25
Μας γράφει μια παλιά δασκάλα του χωριού μας	» 27
Νέοι στρατιώτες	» 27
Από την κοινωνική μας ζωή (αρραβώνες — γάμοι κλπ.)	» 28
Μας έστειλαν τη συνδρομή τους	» 29
Στερνό αντίο στον Αποστόλη Γεωργ Γελαδάρη	» 30
Τα ονόματα των μελών του Κοινοτικού Συμβουλίου — του Δ.Σ. του Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Κοινής Χορτονομής — του Δ.Σ. της Αδελφότητας και του Εποπτικού Συμβουλίου της Διάφορα Χρήσιμα τηλέφωνα	» 31

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΝΘΟΥΛΑ Α. ΓΑΛΑΝΗ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Δ. ΚΟΝΤΟΔΗΜΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΕΛΣΙΩΤΗΣ
ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΑΡΡΑ - ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τυπογραφική επιμέλεια : Δημ. Ευαγγ. Κασιούμης, Γερανίου 7 - τηλ. 52.20.597

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

Έχουν γραφτεί και ξαναγραφτεί περί δαιμόνων του τυπογραφείου. Περί των δαιμόνων εκείνων δηλαδή που τρυπώνουν στα τυπογραφεία, εκεί ανάμεσα στις σελίδες και στα κείμενα, στις λέξεις ή στους αριθμούς και προκαλούν, όπως συνέβη στο τελευταίο τεύχος του περιοδικού μας, λάθη, παραλήψεις, αναγραμματισμούς, αδικαιολόγητα κενά.

Βεβαίως —και γαι να είμαστε απόλυτα ειλικρινείς— αυτό δεν σημαίνει ότι δεν ευθύνεται και ο ίδιος ο τυπογράφος, όπως και η κάποια εφυσύχαστη στην επαγγελματικότητά του από εμάς της Συντακτικής Επιτροπής.

Ίσως τα τόσα καθημερινά προβλήματα και η εμπιστοσύνη στη συνεργασία και συνέπεια του τυπογραφείου να ήταν το λάθος μας.

Ζητούμε συγγνώμη και παρακαλούμε τους πατριώτες και φίλους συνδρομητές να δείξουν κατανόηση στο έργο της Συντακτικής Επιτροπής, οι οποίοι στο τέλος-τέλος ούτε έμπειροι ή σπουδαγμένοι δημοσιογράφοι είμαστε, ούτε και απεριόριστο χρόνο μπορούμε να διαθέσουμε. Απλά αναλάβαμε κάποια ευθύνη και πρέπει να είμαστε συνεπείς σ' αυτήν. — παρ'άτις αντιξοότητες που εκ των προτέρων υποδέταμε ότι θα συναντούσαμε.

Το παράπονό μας, αν όχι απαιί-

τηση —και έχει δυστυχώς πολλές φορές ειπωθεί αυτό— από όλους εμάς της Συντακτικής Επιτροπής, είναι η έλλειψη συνεργασίας από μέρους όλων, και η έλλειψη κειμένων. Υπάρχουν πολλοί ανάμεσά μας που θα μπορούσαν να προσφέρουν πολλά σ' αυτό το μικρό έντυπο αν πράγματι ενδιαφερόμαστε όλοι για την συνέχιση της κυκλοφορίας του.

Και θα πρέπει επιτέλους να γίνει κατανοητό από τους χωριανούς ότι η συνεργασία με το περιοδικό δεν σημαίνει συνεργασία με το Συμβούλιο. Το περιοδικό υπηρετεί την Αδελφότητα πρώτα και το χωριό γενικότερα κι όχι μόνο το Συμβούλιο.

Ας μην είμαστε λοιπόν προσκολλημένοι σε προκαταλήψεις —ή καμιά φορά και σε λέξεις που δείχνουν ανόητο πουριτανισμό— ή φανταστικές σκοπιμότητες. Η καλοπροαίρετη κριτική η καλόβουλη βοήθεια στις αδυναμίες μας είναι πάντοτε δεκτή και επιβάλλεται. Όμως επιβάλλεται και η κατανόηση και εμπιστοσύνη από όλους τους αναγνώστες.

Η ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(με ευθύνη της Χρυσ, Ζάρρα
- Σωτηροπούλου)

Υ.Γ. Οι διορθώσεις του προηγούμενου τεύχους στις τελευταίες σελίδες.

ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Την παραμονή των Αποκριών δρέθηκαν στο χωριό ο Πρόεδρος της Αδελφότητας και ο Πρόεδρος του Συνεταιρισμού κύριος Ηλίας Τέλλης. Πολλοί απ' ότους χωριανούς τους παραπονέθηκαν γιατί η Αδελφότητα δεν έβαλε πούλμαν γαι το χωριό για να έρθουν τα παιδιά τους να περάσουνε τις Αποκριές μαζί τους, και να κάψουνε τα κέδρα, όπως συνηθιόταν κάθε χρόνο.

Όλες τις προηγούμενες ημέρες διαδίδονταν στο χωριό η φήμη πως η Αδελφότητα των Αθηνών είχε βάλει πούλμαν. Έτσι όλοι οι χωριανοί είχαν νστραμμένα τα αυτιά τους προς τον Άγιο Δημήτριο, περιμένοντας ν' ακούσουν το πούλμαν να έρχεται. Βλέποντας όμως τους προέδρους να φθάνουν μόνοι τους και αφού τους βεβαίωσαν ότι εφέτος δεν επρόκειτο να έρθει πούλμαν από την Αθήνα, πικραμένοι έφευγαν για τα σπίτια τους, σιγομιλώντας μέσα τους χωρίς να τους ακούς και με ύφος σκυθρωπό.

Αξιόλογο είναι το γεγονός πως η νεολαία του χωριού, αγόρια και κορίτσια, είχαν τρέξει στο βουνό, μέσα στο κρύο, και είχαν γεμίσει την πλατεία με κέδρα, για να απαλύνουν τις καρδιές των γερόντων από την μοναξιά και την απουσία των παιδιών τους.

(Η Αδελφότητα συγχαίρει τόσο

την νεολαία του χωριού που μένει εκεί πάνω, αλλά και τους καλλιτέχνες Ανδρέα και Γιώργο Φιλιππίδη για την προσφορά τους στο χωριό τις ημέρες των Αποκριών).

Κατεβαίνοντας από το χωριό ο Πρόεδρος της Αδελφότητας κάλεσε το Δ. Σ. όπου τους εξέθεσε την δυσσάρεσκεια των χωριανών διότι δεν υπήρχε πούλμαν για τις Αποκριές. Ομόφωνα λοιπόν όλο το Συμβούλιο πήρε την απόφαση να βάλει πούλμαν για το χωριό το Πάσχα. Την οργάνωση του πούλμαν ανέλαβε ο ίδιος ο Πρόεδρος της Αδελφότητας. Ημέρα αναχώρησης από την Αθήνα είχε καθορισθεί η Μεγάλη Πέμπτη, 7 Απριλίου, και επιστροφή στις 16 Απριλίου ημέρα Σάββατο. Η ανακοίνωση είχε τοιχοκολληθεί σε όλα τα μέρη που συχνάζουν Κερασοδίτες και περιμένανε να γραφούν οι χωριανοί και φίλοι του χωριού που θέλαν να περάσουν το Πάσχα στο Κεράσοβο. Μέχρι τις παραμονές της Μεγάλης Βδομάδας είχαν γραφεί 23 άτομα, ενώ πολλά από τα άτομα που είχαν γραφεί, τις τελευταίες μέρες έπαιρναν τηλέφωνο και διαγράφονταν.

Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας που είχε αναλάβει την οργάνωση του πούλμαν έδρεθηκε σε μεγάλη απογνώση γιατί έβλεπε ότι η Αδελφότητα θα ζημιωνόταν πολλά χρήματα, εάν το πούλμαν πήγαινε στο

χωριό με τόσα λίγα άτομα. Αναγκάστηκε λοιπόν να καλέσει το Δ.Σ. της Αδελφότητας εκτάκτως για να μην έχει ολόκληρη την ευθύνη της ζημιάς. Το επταμελές Δ.Σ. της Αδελφότητας έκρινε και πάλι ομόφωνα πως το πούλμαν έστω και άδειο έπρεπε να πάει στο χωριό. Το τελικό αποτέλεσμα ήταν να ανέβει το πούλμαν στο χωριό με 28 άτομα μόνο και η Αδελφότητα να πληρώσει από την τσέπη της ορισμένα χρήματα.

Μετά από την επιζήμια αυτή εκδήλωση, η Αδελφότητα δίστασε να οργανώσει την καθιερωμένη εκδρομή της Πρωτομαγιάς, επειδή φοβήθηκε μήπως αποτύχει και αποβεί πάλι επιζήμια για την Αδελφότητα.

Πρέπει λοιπόν όλοι μας σαν μέλη της Αδελφότητας να καταλάβουμε πως έχουμε κι εμείς ευθύνη για το ότι τα Συμβούλια δεν τολμούν να κάνουν εκδηλώσεις γιατί φοβούνται να διακινδυνεύσουν τα χρήματα της Αδελφότητας που έχει τόσες υποχρεώσεις και ανάγκες.

Το εκάστοτε Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να προστατέψει τα χρήματα αυτά που με τόσο κόπο από μας τους ίδιους μαζεύονται, και δεν μπορεί να τα παίζει στην τύχη.

Αυτό που εμείς όλοι πρέπει να κάνουμε λοιπόν είναι να υποστηρίξουμε όλες τις εκδηλώσεις που οργανώνονται γιατί προσφέρουν χαρά

και διασκέδαση (χορός, κοπή πίτας), και εξυπηρέτηση (πούλμαν) αλλά και ωφελούν την Αδελφότητα.

ΤΟ Δ.Σ.

ΕΝΑ ΠΟΙΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ

Όλοι φωνάζουμε μάνα, μητέρα
όλοι φωνάζουμε μάνα, μαμά,
στις λύπες και στις χαρές μας
αυτή βρίσκεται σε μας συχνά.

Θυσίες η μάνα
για μας τα παιδιά
κι η μόνη της σκέψη
η δική μας χαρά.

Και τώρα που γιορτάζει
η μάνα μας ζητά
να μη φανούμε αγάριστοι
σ' αυτή την προσφορά.
Ένα λουλούδι ας πάρουμε
ένα λουλούδι απλό
να το προσφέρουμε κι εμείς
μ' ένα μεγάλο «ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ».

Κόνιτσα 18.5.88 Φιλ. Ζ.

Ευχαριστούμε πολύ την νεαρή
μας φίλη για το ποίημά της και πε-
ριμένουμε κι άλλα.

ΠΑΣΧΑ 1988 ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Την Μεγάλη Πέμπτη, στις 7 Απριλίου όλοι είχαν μαζευτεί στην ράχη στην Άνω Κυψέλη, επί της οδού Καρτερίας και Αγίας Γλυκερίας. Το πούλμαν που θα μετέφερε τον κόσμο στο χωριό για το Πάσχα είχε αργήσει λιγάκι και είχαμε αρχίσει να ανησυχούμε μήπως και μας γελάσει, αφού είχαμε κακιά πείρα από τις περσινές αποκριές. Βλέποντας όμως το πούλμαν να έρχεται, η ανησυχία πέρασε και τα 28 άτομα που είχαν συγκεντρωθεί ένιωσαν χαρά κι ευχαρίστηση γιατί θα ξεκινούσε πια το ταξίδι για το χωριό.

Παρόλο που ταξιδεύαμε όλη νύχτα, χάρη στην προσεχτική οδήγηση του κ. Σπύρου, του οδηγού του πούλμαν, το ταξίδι ήταν άνετο. Οι περισσότεροι επιβάτες είχαμε αποκοιμηθεί όταν μέσα στον ύπνο μας ακούσαμε τη φωνή του οδηγού να φωνάζει :

— Στρίβουμε για το χωριό σας.

Όλοι τότε πεταχτήκαμε σαν ελατήρια και κοιτάξαμε έξω από τα παράθυρα. Είχαμε φτάσει στη στροφή του Μπέλλες. Το φεγγάρι έφεγγε σαν μέρα, ενώ τα ψηλά βουνά και τα βράχια, τα δέντρα ξερά από βλάστηση και ο καθαρός ουρανός χωρίς σύννεφα με την φεγγαράδα έδιναν την εντύπωση ότι ταξιδεύαμε σε σεληνιακό τοπίο. Μόνο η βοή του ποταμού μαρτυρούσε ότι βρισκόμαστε στη γή.

Ο στενός δρόμος με τις πολλές στροφές μας έκανε να πιστεύουμε πως δεν χωράει το πούλμαν. «Κι εδ'ώθα πέσει κι εκεί θα πέσει» μέσα στις χαράδρες, με την ψυχή στα δόντια φτάσαμε στον Άγιο Δημήτριο. Τότε όλοι μας κάναμε το σταυρό μας με ανακούφιση που φθάσαμε καλά.

Στρέψαμε τα μάτια προς τα σπίτια του χωριού για να δούμε ποιοί είχαν ξυπνήσει και είχαν φως. Φθάσαμε στην πλατεία. Η εκκλησία ήταν ανοιχτή γιατί οι γυναίκες του χωριού συνηθίζουν κάθε χρόνο αυτήν την βραδιά να ξημερώνουν τον Χριστό για το καλό το δικό τους και της οικογένειάς τους. Θυμάμαι επίσης πως οι γυναίκες και τα παιδιά την ημέρα της Μεγάλης Παρασκευής μοιρολογούσανε το Χριστό με τον εξής ύμνο:

Σήμερα μαύρος ουρανός,
σήμερα μαύρη μέρα,
σήμερα όλοι θλίβονται
και τα βουνά λυπούνται

.....

Την άλλη ημέρα όλα τα σπίτια ήταν γεμάτα από κόσμο και δεν προλάβαινες να χαιρετάς τους συγχωριανούς σου που είναι φευγάτοι στα διάφορα μέρη της Ελλάδας. Αυτές τις ημέρες όμως σου δίνεται η ευκαιρία να τους δείς όλους και πιστεύεις ότι

δεν έφυγες ποτέ από το χωριό. Τι όμορφο που είναι το χωριό μας με τα σπίτια γιομάτα κόσμο:

Το βράδυ της Μ. Παρασκευής πιά, στην περιφορά του Επιταφίου, τους βλέπεις όλους, μαθαίνεις ποιό ήρθαν και ποιό δεν ήρθαν. Βέβαια αρκετοί είναι κι αυτοί που έρχονται το Μ. Σάββατο. Οι γέροντες που δεν έρχονται τα παιδιά τους είναι στενοχωρημένοι γιατί μόνο αυτές τις ημέρες ελπίζουν να τα δούν. Γι' αυτό πρέπει όλοι μας να κάνουμε αυτήν την δυσία να ανεβαίνουμε αυτές τις Άγιες μέρες στο χωριό. να ξεχνούν κι αυτοί την μοναξιά τους.

Το Πάσχα στο χωριό είναι κάτι ξεχωριστό. Το Μ. Σάββατο ο κόσμος ασχολείται με τις προετοιμασίες. Αγοράζουν το αρνί, ετοιμάζουν τις σούβλες και τη μαγειρίτσα. Η Ανάσταση στο χωριό μας γίνεται στις πέντε το πρωί. Ο κόσμος όμως φέτος ζήτησε να γίνει στις 12 όπως συμβαίνει σ' όλη την Ελλάδα. Τελικά η Τοπική ή Αυτοδιοίκηση και η Εκκλησιαστική Επιτροπή υποσχέθηκαν πως μόνο αυτή τη χρονιά η Ανάσταση θα γινόταν στις 5 η ώρα όπως παλιά ενώ από την επόμενη χρονιά θα γίνεται στις 12. Ενημέρωσαν επίσης τον κόσμο πως θα πρέπει να μεταλαβαίνουν στο εξής προτύτερα και να μην το αφήνουν στην Ανάσταση, όπως συνηθίζουν μερικοί.

Και φέτος λοιπόν η καμπάνα της Ανάστασης χτύπησε στις πέντε το πρωί. Σιγά-σιγά τα σοκάκια του χω-

ριού άρχισαν να γεμίζουν από αγουροξυπνημένους χωριανούς που πηγαίνουν στην εκκλησία. Γεμάτη η εκκλησία από κόσμο και ο παπα-Σπύρος στις πιο καλές στιγμές του, χαρούμενος, τόσο για την Ανάσταση του Χριστού όσο και για την γεμάτη εκκλησία, δεν προλάβαινε να χαιρετάει μ' ένα νεύμα του όλους τους χωριανούς.

Χριστός Ανέστη λοιπόν χωρίς βαρελότα και κροτίδες, στην γαλήνια ησυχία της ανοιξιάτικης νύχτας, τα πρόσωπα όλων των χωριανών χαρούμενα, κι οι ευχές σε ημερήσια διάταξη.

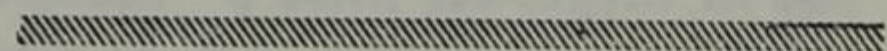
Το απόγευμα της Κυριακής του Πάσχα, έγινε στην πλατεία του χωριού, με την συνοδεία της τοπικής κομπανίας του Νίκου και Ανδρέα Φιλιππίδη το πατροπαράδοτο γλέντι. Ο χορός κράτησε μέχρι αργά το βράδυ και αργότερα συνεχίστηκε στο κατάστημα της Αδελφότητας μέχρι τα ξημερώματα. Το ίδιο έγινε και την Δευτέρα και την Τρίτη του Πάσχα.

Και φέτος όλη την εβδομάδα η καθημερινή λειτουργία γινόταν στα εξωκλήσια του χωριού, σύμφωνα πάντα με τα μέχρι σήμερα σωζόμενα έθιμα του χωριού μας. Την Τρίτη η λειτουργία έγινε στον ΑϊΝικόλα, την Τετάρτη ο ΑϊΔημήτρης, την Πέμπτη ο ΑϊΘανάσης, την Παρασκευή η Αγία Παρασκευή και το Σάββατο η Αγία Βαρβάρα.

Μετά το τέλος της κάθε λειτουργίας τα σπίτια της κάθε γειτονιάς που βρίσκεται το ξωκλήσι δέχονται

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Έγινε στις 12 Απριλίου 1988 στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού η γενική συνέλευση του Συνεταιρισμού του χωριού μας. Το Διοικητικό συμβούλιο του Συνεταιρισμού έκανε τον ετήσιο απολογισμό του, και ακολούθησε γενική συζήτηση για όλα τα επίκαιρα και χρόνια θέματα του χωριού μας. Η συζήτηση έγινε μέσα σε πολιτισμένα πλαίσια και μερικές εξάρσεις πέρασαν απαρατήρητες. Η διάσταση που παρουσιάστηκε μεταξύ Δ.Σ. του Συνεταιρισμού και της Κοινότητας σε ορισμένα θέματα αποφασίστηκε να λυθεί σε κοινή συνεδρίαση των δύο Συμβουλίων και με καλή θέληση. Η ενοικίαση των βοσκοτόπων του χωριού μας, κυμάνθηκε στα περυσινά επίπεδα. Επίσης κατά την συνέλευση αποφασίστηκε και ορίστηκε επιτροπή η οποία θα φροντίσει για το ξεκαθάρισμα του ιδιοκτη-

τους εκκλησιαζόμενους για τον καινουργωμένο καφέ και τσίπουρο. Ο καιρός καλός και οι μέρες πέρασαν και φέτος χωρίς να τις καταλάβουμε και το Σάββατο το μεσημέρι το κλάξον του λεωφορείου μας επαναφέρει στην σκληρή πραγματικότητα.

Με κρύα καρδιά ανεβήκαμε στο λεωφορείο και πήραμε το δρόμο της Ξενητειάς, αφήνοντας το χωριό στην χρόνια μοναξιά του.

Γ.Γ. — Χ.Π.

σιακού καθεστώτος του χωριού. Επίσης εγκρίθηκε η αγορά και τοποθέτηση άλλων 25 λαμπτήρων φθορισμού για τον φωτισμό των δρόμων του χωριού, μετά την πολύ καλή εντύπωση που έδωσε η τοποθέτηση με χρήματα του Συνεταιρισμού των 20 πρώτων λαμπτήρων που τοποθετήθηκαν το Πάσχα. Επίσης αποφασίστηκε η συνέχιση της χρηματοδότησης του έργου «Επισκευή και συντήρηση του παλαιού Δημοτικού Σχολείου» του χωριού μας και σαν πρώτη δόση εγκρίθηκε το ποσό των 320.000 δρχ.

Στη συνέλευση παραβρέθηκε και ο Επόπτης των Συνεταιρισμών Χαβάς Ιωάννης ο οποίος διάβασε σχετική έκθεση επί των πεπραγμένων του Δ.Σ. και παρακάλεσε για άλλη μια φορά την Γενική Συνέλευση να προγραμματίσει μακρόπνοα έργα για την ανάπτυξη του χωριού και να μην γίνεται σπατάλη των χρημάτων σε έργα μικρά και αμφιδόλου απόδοσης.

Η Γενική Συνέλευση στο τέλος συνεχάρη με θερμό χειροκρότημα το Δ.Σ. του Συνεταιρισμού για την μη επιβάρυνση του ταμείου με οδοιπορικά έξοδα και άσκοπα μεροκάματα και τους ευχήθηκε να συνεχίσουν με τον ίδιο ζήλο την προσπάθεια και το δύσκολο έργο που έχουν αναλάβει.

ΤΟ Δ.Σ.

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Μετά την ανακοίνωση του Δ.Σ. της Αδελφότητας, για την συνέχιση των εργασιών του Παλαιού Δημοτικού Σχολείου του χωριού, δόθηκε στο Δ.Σ. από συνεργείο του χωριού μας σχετική προσφορά για την συνέχιση των εργασιών μέχρι την γριπίδα. Το Δ.Σ. της Αδελφότητας εξέτασε την προσφορά μαζί με το Δ.Σ. του Συνεταιρισμού και έκρινε αυτήν ασύμφωρη και εκτός των οικονομικών δυνατοτήτων της Αδελφότητας και του Συνεταιρισμού. Για τον παραπάνω λόγο ομόφωνα το Δ.Σ. αποφάσισε να εκτελεσθούν οι σχετικές εργασίες με μεροκάματο. Την όλη οργάνωση και ευθύνη για το έργο ανέλαβε ο Πρόεδρος του Συνεταιρισμού Ηλίας Τέλλης, ο οποίος και κάλεσε όλους τους μαστόρους του χωριού να εργασθούν για την ολοκλήρωση του έργου. Οι προβλεπόμενες εργασίες, την ώρα που γράφονται οι γραμμές αυτές έχουν ολοκληρωθεί και το τελικό κόστος του έργου ανήλθε στο ποσό των 730.000 δρχ. χωρίς την δαπάνη του ΙΚΑ.

Συγχαρητήρια λοιπόν στον Ηλία Τέλλη, στον Αλέκο Μακρυγιάννη, Αλέξανδρο Κυρίτση, στον Κωτούλα Μιχάλη, Κυρίτση Χριστόφορο και Αθανάσιο Σιάφη που δούλεψαν με όρεξη και φιλότιμο και φέραν σε πέρας το σοβαρό αυτό έργο χωρίς να δημιουργηθούν σοβαρά προβλήματα.

Επίσης συγχαρητήρια και στο Δ.Σ. του Συνεταιρισμού για την ηθική και υλική βοήθεια που πρόσφεραν για την ολοκλήρωση του έργου. Χωρίς αυτούς η Αδελφότητα δεν είχε την δυνατότητα να κάνει τίποτε.

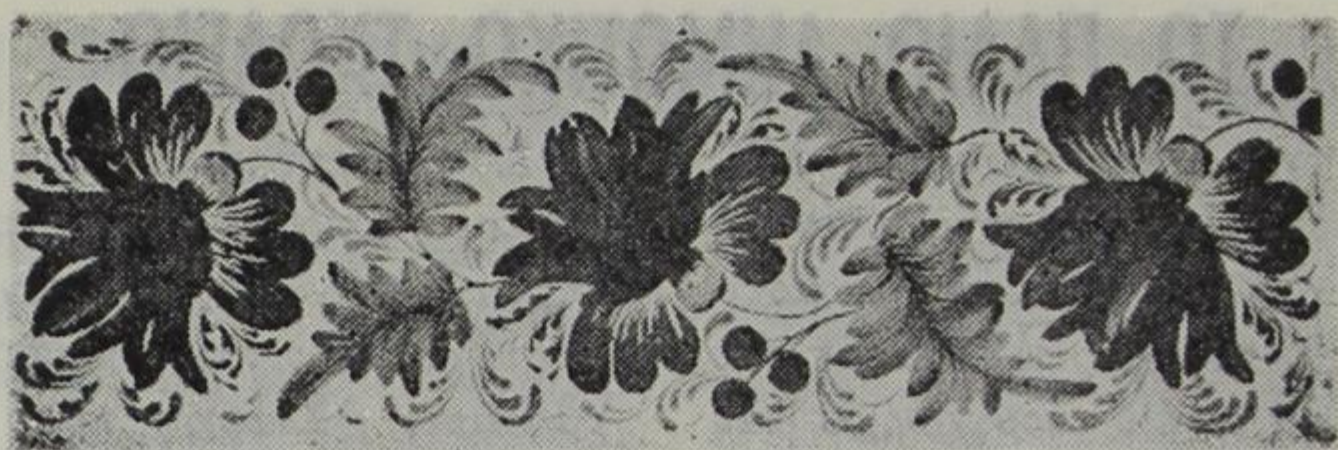
Τώρα που βρέθηκε ο τρόπος της σωστής συνεργασίας πιστεύουμε ότι σύντομα θα το δούμε το παλιό σχολείο όπως ήταν πριν, και ας μη διάζονται μερικοί να κρίνουν κακόπιστα τις ενέργειες του Δ.Σ. της Αδελφότητας. Η Αδελφότητα έχει ανάγκη όλους τους χωριανούς και περιμένει απ' αυτούς την βοήθειά τους για το καλό και την πρόοδο του χωριού μας.

ΤΟ Δ.Σ.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας ευχαριστεί το συνεργείο του Μιχάλη Κωτούλα, Αθανασίου Σιάφη, Χριστόφορου Κυρίτση που διέδεσαν την ξυλεία τους αφιλοκερδώς για την κατασκευή των σκαλωσιών για το κτίσιμο του παλαιού Δημοτικού Σχολείου στο χωριό.

Ευχόμαστε το παράδειγμά τους να το μιμηθούν και άλλοι. Η Αδελφότητα έχει ανάγκη από τέτοιες προσφορές.

Φ Τ Ε Ρ Ο Υ Γ Ι Σ Μ Α Τ Α

Α Ν Ο Ι Ξ Η

Αυγή ανοιξιάτικη. Το φως τα πάντα πλημμυρίζει...
Στον άσπρο δρόμο που όσο πάει μακριά κι ανηφορίζει,
τα δένδρα σργοσαλεύουνε, θαρρείς και λιτανεύουν
προσκυνητές, σ' έναν κρυφό παράδεισο ν' ανέβουν.

ΣΤ. ΔΑΦΝΗΣ

Είναι η Άνοιξη!... Μια άνοιξη. Είναι η άνοιξη της πασχαλιάς, του μενεξέ και του αστρολούλουδου του Ελύτη. Είναι τα όνειρα που ξαφνικά φωτίζονται. Είναι οι μνήμες, τα χρώματα του δάσους ψηλά στο πανέμορφο χωριό, η μυρωδιά του βουνίσσιου αέρα., η μυρωδιά της γής, της ζωής. Είναι η ερωτική ανατολή και η απριλιάτικη δύση. Είναι ο Απρίλης μαζί κι ο Μάρτης με το Μάη. Είναι οι μέρες των λουλουδιών, του σμίξιμου, της ευφορίας. Είναι οι νύχτες των αστεριών, του περίπατου σε μια φεγγαρόφωτη νύχτα.

Είναι το χαρμόσυνο κάλεσμα της καμπάνας το βράδυ της Ανάστασης.

Χριστός Ανέστη!!! Το μικρό χωριό αντιλαλεί, στο φως των κεριών. Πρόσωπα γελαστά, ευχές, χρώματα πολλά, το λαμπερό βλέμμα.

Άκου!... Είναι το θρόισμα του πλατανόφυλλου στο απαλό χάδι του αγέρα εκεί στη μέση της πλατείας.

Η άνοιξη της ζωής μας, η άνοιξη και η ζωή μας.

Κι όλοι τότε, λέει, μπορούμε να γίνουμε λίγο ποιητές. Φτάνει να το δέλουμε. Κι ας μας πούν ανόητους, ρομαντικούς ή αεροβάτες. Δεν πειράζει.

Ας γίνουμε για λίγο. Όσο κρατάει η άνοιξη.

Χρυσάνθη Ζάρρα - Σωτηροπούλου

Ο ΓΕΡΟ - ΣΜΟΛΙΚΑΣ

● ΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ Γ. ΧΑΡΣΟΥΛΗ

Κώστας Γ. Χαρσουλής

Γεννήθηκε το 1902 στο χωριό Πυρσόγιαννη της επαρχίας Κονίτσης. Την πρώτη του εμφάνιση στα γράμματα την έκανε στα 1917, στην Καβάλα, σα χρονογράφος. Μια επιλογή από τα χρονογραφήματα αυτά εκδόθηκε σε βιβλίο το 1961 με τον τίτλο «ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ». Κι έγινε δεκτή σαν προσφορά γενικού ενδιαφέροντος και με παντοτεινή επικαιρότητα. Το δίτομο έργο του «ΙΑΣΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ», έργο ζωής, χρειάστηκε 40 χρόνια περι-

που να βρει τη φόρμα του, το βάρος του. Άρχισε από το 1928 και τελείωσε το 1971. Εκδόθηκε από το Οίκο Α. Καραβία το 1972 και το 1975 τιμήθηκε με το βραβείο του Συνδέσμου Ελλήνων Λογοτεχνών. Ενδιάμεσα δημοσίευσε τα δοκίμια: «Η ΚΑΚΟΔΑΙΜΟΝΙΑ ΚΑΙ Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΑΣ». Το 1967 (ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΤΗΣ ΡΑΤΣΑΣ ΜΑΣ», το 1974 και το 1975 το έμμετρό του «ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΔΙΑ» που κυκλοφόρησε η «ΔΩΔΩΝΗ».

Καθισμένος στο παράθυρο του σπιτιού μου έβλεπα μια γνωστή θέα, που απλωνότανε μπροστά μου: τα βουνά. Ένα μεγαλοπρεπές σύμπλεγμα από κακοτράχαλους ορεινούς όγκους διακλαδιζότανε στο σημείο που σμίγουν ο Γράμμος με την Πίνδο. Πάνω σ' αυτούς, αλλά στο βάθος, μακριά, πρόβαλε μια γνωστή φυσιογνωμία, η πιο ψηλή κορυφή της Πίνδου, ο Γέρο - Σμόλικας. Δέος προκαλεί η θέα του. Είναι ένας Τιτάν με κατάλευκο κεφάλι —όταν τα σύννεφα επιτρέπουν να το βλέπουμε —ένας προϊστορικός γίγας που μιλάει διαρκώς με τον ουρανό, ενώ για μας, μένει πάντα σιωπηλός κι ακίνητος, σαν ένας ασύλληπτος σ' ευλάβεια και μυστήριο, προσκυνητής της Βουδικής λατρείας. Από μικρός χανόμουν με το ύψος του. Από παιδί τον κοιτούσα με μια θρησκευτική σιωπή. Μου έφερνε ένα παράξενο συναίσθημα, κάτι ανάμικτο από έκσταση, ακινησία και σιωπή.

Το ίδιο συναίσθημα με κατέλαβε και τώρα σαν βρέθηκα, ύστερα από χρόνια ξενητιά, άντρες στο σπίτι μου. Στο αντίκρουσμά του έπεσα στην ίδια ακινησία, έκσταση και ενατένιση. Κι όπως τον κοιτούσα, ο ακίνητος όγκος του βάρυνε και γέμιζε την ψυχή του, μου φάνηκε πως μου μιλούσε :

«Κοίταξέ με! Είμαι ένας κολοσσός που συζητώ με τα σύννεφα. Ποτέ δεν μιλώ στους γύρω μου γι' αυτό. Κι όμως κανένας δεν μου το αρνιέται. Γιατί, είμαι. Για να σταδώ, στέρεα, όσο πλησιάζω προς τη γη και τον κόσμο της, τόσο γίνομαι πλατύτερος, τόσο τη σκεπάζω με την ύπαρξή μου και οι αέρηδες δεν με τρομάζουν. Μονάχα πετραδάκια μπορούν να μου παρασέρνουν στους γκρεμούς. Πρόσεξε! Είμαι ο ίδιος που το καλοκαίρι, στις πλαγιές μου, έχω ανθισμένα δένδρα, αρμονίες από κελαιδήματα πουλιών, και δροσερό αεράκι. Και το χειμώνα, ερημιά, χιόνια και παγωμένα ρεύματα. Και όμως ούτε σ' έπαρση αφήνομαι, ούτε σε μεμφιμοιρίες εγκαταλείπομαι. Ακνητος, σιωπηλός κι ατάραχος, δέχομαι με την ίδια αταραξία της ζωής τα γεγονότα, ευμελή κι αντίξοα, με δυο λόγια, την ευτυχία και τη δυστυχία. Και όταν χαμογελώ προς τον Ήλιο μ' ευχαρίστηση και δείχνω το παράστημά μου στο δυνατό βοριά, είμαι ο ίδιος. Θέλεις να σταθείς στη ζωή πάνω σε κάτι αξιόλογο, που δύσκολα συλλαμβάνεται πιο δύσκολα πραγματοποιείται και πολύ-πολύ πιο δύσκολα κρατιέται; Ν' αφενθείς να είσαι αυτός που βρέθηκες και είσαι, αλλ' αγνός, σταθερός, σιωπηλός κι αλύγιστος σαν εμένα, με πίστη και υπομονή· η ύπαρξή σου θα έχει και οπωσδήποτε θα βρει τη μοίρα της. Να δείχνεις με φυσικότητα κι αγνότητα, σε κάθε περίπτωση το είναι σου, γιατί, στη βάση του, δεν έκανες εσύ τον εαυτό σου. Σα βρεθείς μπροστά σε γίγαντες να μη διστάζεις να παραδεχθεις πως είσαι μικρότερος. Είναι γενναιότητα μια τέτοια υποταγή. Αν πάλι ο δρόμος σου σε φέρει μπροστά σε ταπεινότητες, ένα σοβαρό καθήκον σε αναμένει: να επιβληθείς. Ό,τι είχαμε μέσα μας οφείλουμε να το δώσουμε, σαν καθήκον, στη ζωή, ό,τι κι αν είναι, όσο κι αν είναι, όπως κι αν είναι.....».

Η ίδια ακινησία βάρυνε το είναι μου, όταν το φύσημα τ' αγέρα μ' έφερε σ' αυτό που λέμε πραγματικότητα.

Οι χαμηλοί, σκληροτράχηλοι όγκοι, υπομονετικοί, ταπεινοί, πλαισίωναν το γέρο Σμόλικα, τον ψηλόκορμο πέτρινο ασκητή, τον αδιάφορο στο μεγαλείο του, λες και τον προσκυνούσαν κι αυτός, πάντα αδιάφορος, εξακολουθούσε να έχει μπηγμένη την κορυφή του στο άπειρο και να συζητάει, ποιός ξέρει τι και με ποιόν....

— Τι κάνεις εδώ;

Μου έκοψε τις σκέψεις ένας άλλος ανθρώπινος Σμόλικας, με κάτασπρο

κεφάλι και με αυλακωμένο το πρόσωπο από βαθειές ρυτίδες. Ένας ευσταλής γέροντας απ' αυτούς, που οργώνουν με τα νειάτα τους, σαν νέοι, το σκληρό χωράφι της Ξενητιάς για να σπείρουν, σ' αυτό, το μόχθο της ζωής τους, που από μικρά παίρνουν τή μοίρα στα χέρια τους, και προσπαθούν να της δώσουν μορφή κι όταν πια αποκάμουν, γέροι, Ξαναγυρίζουν στα γενέτρια χώματα να τους παραδώσουν τη ζωή που τους έδωσαν....

— Το Σμόλικα κοιτούσες; Αυτός είναι ο αστείρευτος πλούτος της πατρίδος μας: τα βουνά της! Δεν μας δίνουν βέβαια τροφή —κυριολεκτικά μας διώχνουν— αλλά μας χαλυβδώνουν και μας σφυρηλατούν την ψυχή. Σκληρή, μοιραία αλλ' όχι των πολλών μοίρα....

Ιανουάριος 1928

(Επιμέλεια : Χρυσάνθη Ζάρρα-Σωτηροπούλου)

Μ Ο Ν Ο Τ Η Ε Ρ Μ

ΕΜΠΟΡΙΑ ΜΟΝΩΤΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΝ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝ

ΔΗΜ · ΚΑΛΟΓΡΙΑΝΙΤΗΣ

Κ Ε Ν Τ Ρ Ι Κ Ο :

ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΧΑΡΙΤΟΥ 41, — ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΤΗΛ. (0441) 26.280 — 62.100-2

ΤΕΛΕΞ 295318, MONO GR

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΘΗΝΑ :

ΤΖΑΜΑΓΙΑΣ 3

ΤΗΛ. 8842.494 — 8840.296 — 8828.449

ΤΕΛΕΞ 224242 MONO GR

ΜΙΑ «ΗΜΕΡΑ ΥΓΕΙΑΣ»

● Γράφει η Χρυσάνθη Ζάρρα - Σωτηροπούλου

Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας πριν από μερικά χρόνια καθιέρωσε την 7η Απριλίου ως «Παγκόσμια Ημέρα Υγείας».

Κυρίαρχο σύνθημα της επετείου είναι η φράση «Ο υγιεινός τρόπος ζωής, κέρδος για όλους». Βεβαίως οι κυβερνήσεις των χωρών παίρνουν το μπαλάκι των ευθυνών και το ρίχνουν στους πολίτες. Φυσικά, δεν σκοπεύουμε να πούμε ΟΧΙ στην συμμετοχή του πολίτη σ' έναν υγιεινότερο τρόπο ζωής και δεν θα πάψουμε να επικροτούμε κάθε ομαδική ή ατομική προσπάθεια που αποβλέπει σε μια πιο υγιεινή ζωή. (Είναι το μόνο που μας απόμεινε τελικά).

Όμως, δεν μπορώ να μην πω, όσο κι αν ακούγεται πεσιμιστικό αυτό, ότι, όπως και οι άλλες Παγκόσμιες Ημέρες («Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας», «Η Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού», «Η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος» κτλ.) έτσι και η Παγκόσμια Ημέρα Υγείας, αποτελεί για πάρα πολλούς ανθρώπους, μια σκέτη υποκρισία. Δηλαδή κατά τον ίδιο τρόπο και λόγο που καταδυναστεύουμε τη Γυναίκα, το Παιδί ή καίμε και καταστρέφουμε τα δάση μας το φυσικό περιβάλλον και αντί να πάψουμε να είμαστε δυνάστες, αρκούμεθα υποκριτικά να τους ...αφιερώνουμε από μια «Παγκόσμια Ημέρα» και ...τελειώνουμε.

Πώς μπορεί να μην είναι υποκριτική η αφιέρωση μιας «Παγκόσμιας Ημέρας» στην Υγεία όταν: η ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος απειλεί με οικολογική καταστροφή τη χώρα μας και κατ' επέκταση την υφήλιο και δυστυχώς το πρόβλημα αντιμετωπίζεται χαλαρά;

Όταν τα δάση μας, η φυσική πηγή οξυγόνου (η ίδια μας η ζωή δηλαδή) καίγονται και στις θέσεις τους απλώνονται αλόγιστα οι τσιμεντένιες πολιτείες ή οι βραχώδεις και άγονες πλαγιές και όμως δεν λαμβάνονται σοβαρά και ριζικά μέτρα;

Πώς να πιστέψει κανείς σε μια Παγκόσμια Ημέρα Υγείας όταν ο αλκοολισμός έχει γίνει μάστιγα σε πολλές χώρες με μόνους πολέμιους κάποιους συλλόγους ιδιωτών;

Όταν τα ναρκωτικά αποτελούν την μόνιμη πληγή της Ανθρωπότητας,

η οποία εξαπλώνεται γρήγορα σ' ολόκληρο το κορμί της νεολαίας και όμως δεν συγκροτούνται μηχανισμοί το δυνατόν ταχύτερο για την καταστολή τους;

Πώς να δεχτεί κανείς την Παγκόσμια Ημέρα της Υγείας όταν τόνοι τσιγάρων καπνίζονται κάθε χρόνο υπό τις ευλογίες των κυβερνήσεων που αρκούνται να φορολογούν το θάνατο που καταναλώνουν οι πολίτες τους; Όταν οι υποανάπτυκτοι λαοί πεθαίνουν από αστία ή όταν εμείς οι «προηγμένοι» λαοί καταναλώνουμε ανυποψίαστοι ναθρευμένα τρόφιμα ή ποτά, ή καταναλίσκουμε δεκάδες φάρμακα που εκ των υστέρων αποδεικνύονται ως τοξικά και ακατάλληλα χωρίς καμιά ουσιαστική προστασία;

Και στην Ελλάδα μας τα προβλήματα αυτά είναι έντονα. Και επιπλέον, για όσους έχουν την «ατυχία» να ζουν στην πρωτεύουσα, έχουν και το πολυσυζητημένο νέφος, που, καταχθόνιο και αναρχικό, άπρωτο από τα μέτρα, αδάμαστο από τις θριαμβευτικές υπουργικές δηλώσεις, περιφρονητικό προς τα νέα όργανα και εργαλεία του ΠΕΡΠΑ, μαυρίζει πάλι και πάλι τους αττικούς αιθέρες και μαζί τους πνεύμονες των πολυπαθών κατοίκων.

ΑΡΑ πολλά θα πρέπει να γίνουν ακόμα για να δικαιούμαστε να μιλάμε πραγματικά για «Ημέρα Υγείας» Παγκόσμιας ή όχι.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ « Τ Ο Κ Ε Ρ Α Σ Ο Β Ο »

Σας ευχαριστώ για την απονομή του διπλώματος της Αδελφότητας, που έγινε εξ αιτίας της εισαγωγής μου στο Τμήμα Βιολογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Σας ευχαριστώ επίσης για το πολύ όμορφο ντοσιέ, το οποίο συνόδευσε την απονομή του διπλώματος.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στο έργο της Αδελφότητας και κάθε πρόοδο στους νέους και στις νέες του χωριού μας.

Μ ε τ ι μ ή
Κονιδάρης Κώστας

ΟΞΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ο ερχομός του Καλοκαιριού φέρνει στην επιφάνεια όλο και πιο έντονα ένα σοβαρό πρόβλημα για το χωριό μας, το οποίο και μας υποβαθμίζει αισθητικά και πολιτιστικά, αυτοϋπονομεύοντας τις όποιες προσπάθειες για την τουριστική ανάπτυξή του και είναι δυνατό άμεσα ν' αποτελέσει σοβαρό κίνδυνο για την υγεία, ειδικότερα τώρα το καλοκαίρι, αν δεν ληφθούν άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα. Ασφαλώς ο λόγος γίνεται για τους διάφορους σκουπιδότοπους που γέμισαν το χωριό μας και μάλιστα σε σημεία περίοπτα και προσπελάσιμα, όχι μόνο σε διερχόμενους, αλλά και σε μέρη που συχνάζουν παίζοντας μικρά παιδιά.

Επί τέλους η Κοινότητα θα πρέπει άμεσα να πάρει μέτρα και να καθορίσει, διαμορφώνοντας κατάλληλα ένα ή δύο συγκεκριμένα απομακρυσμένα μέρη για την εναπόθεση των σκουπιδιών και τη συχνή αποτέφρωσή τους και θα πρέπει να γίνει συνείδηση σ' όλους μας ότι πρόβλημα ρύπανσης θα υπάρξει σύντομα και στα χωριά μας, αν δεν ληφθούν από τώρα τα κατάλληλα μέτρα.

Όσον αφορά τον τρόπο της συγκομιδής των σκουπιδιών, γιατί όντως θα αποτελέσει πρόβλημα η απομακρυσμένη μεταφορά τους για όλους μας, μια εξυπηρετική λύση θα ήταν η συγκομιδή τους με αυτοκίνητο, για τη δαπάνη του οποίου και η Κοινότητα και η Αδελφότητα και ο Συνεταιρισμός θα μπορούσαν να συνεισφέρουν ανάλογα.

Ανθούλα Γαλάνη

ΠΩΣ ΘΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΟΥΝ ΟΙ ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

● Γράφει ο κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

«Για να επιτύχουμε κάτι θετικό για την ανάπτυξη και την επανασύσταση της ζωής στον ορεινό όγκο της περιοχής μας, επιβάλλεται να δημιουργηθεί, πρώτα, ένας αυτόνομος αναπτυξιακός οργανισμός ορεινής οικονομίας και, κατόπιν, να επιδιωχθεί η οργανική του ένταξη στο ευρύτερο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας».

Την πρόταση αυτή διατυπώνει μεταξύ άλλων ο γνωστός Ηπειρώτης συγγραφέας κ. Δημοσθένης Κόκκινος, σε μία πολύ ενδιαφέρουσα και χρήσιμη ανάλυση που έγραψε για τον «Πρωινό Λόγο» Ιωαννίνων, σχετικά με την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, και η οποία έχει ως εξής:

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ των ορεινών περιοχών, γενικότερα στη χώρα μας, δεν έχουμε ακόμα κάποια αξιόλογη υποδομή, που θα μας επέτρεπε να ξεκινήσουμε στην οργάνωση ενός ειδικού προγράμματος. Και, ειδικότερα, για την περιοχή της Δυτικής Θεσσαλίας, των Τζουμέρκων και της Ανατολικής Ηπείρου, που αποτελεί μια ομοιογενή ενότητα, δεν υπάρχει, ούτε μια χαρτογράφηση.

Έτσι, όχι μονάχα δεν είναι δυνατή η διάταξη, αυτής της σημαντικής επαρχίας,, στο γενικότερο πλάνο, της εθνικής ιεράρχησης των βασικών έργων υποδομής, αλλά και η διεκδίκηση της ανάλογης μοίρας της στο ενδιαφέρον της κρατικής αντίληψης, καθίσταται σχεδόν ανέφικτη. Γιατί, εκτός απ' την έλλειψη αυτής της βάσης —πράγμα που αποτελεί ίσως και το πιο σοβαρό εμπόδιο για μίαν άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος για την αξιοποίηση των προσφερομένων προϋποθέσεων σ' αυτών τον όντως ζωτικό τομέα— γίνεται ορατή πλέον και η ανάγκη να μην εγκαταλειφθεί, αυτός ο δύσκολος χώρος που χρειάζεται ειδική μέριμνα και προτεραιότητα. Και, γι' αυτό, δεν φαίνεται πως συνειδητοποιήσαμε το ξεχωριστό βάρος, που μπορεί να έχει ένα τέτοιο γεγονός, στην γενικότερη εθνική μας ζωή. Τα μέτρα που προτείνονται και που λαμβάνονται, κατά καιρούς, δυστυχώς, δεν εξέρχονται απ' την στατική εκείνη αντίληψη, που καθιερώθηκε, για κάποια μεμονωμένη πρόχειρη λύση, που έχει περισσότερο την μορφή της τοπικής συντήρησης. Λίγες ανεπαρκείς επιδοτήσεις, μικροενισχύσεις, αδάπανες ενθαρρύν-

σεις, ένας υποσχετικός γραφειοκρατικός διάλογος μέσω Αγροτικής Τραπέζης, καθώς και η φροντίδα των οικείων νομαρχών, αποτελούν την μονοδική πρόνοια, που δεν μπορεί, όμως, να δώσει κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα στην προώθηση του θέματος. Και το πρόβλημα της ανάπτυξης των ορεινών, δυστυχώς, παραμένει πάντα, χωρίς μια προοπτική ευρύτερης ανατομίας και ανάληψης συγκεκριμένης ευθύνης. Έτσι, τα ορεινά χωριά μας ερημώνονται, εγκαταλείπονται απ' τα ζωντανά εκείνα στοιχεία που θα δύνανταν να αποτελέσουν τα αναντικατάστατα κεφάλαια του ανθρώπινου παράγοντα, για μια ανασύσταση της ζωής της που να ανταποκρίνεται στα δεδομένα της σύγχρονης εποχής. Και γι' αυτό, πιστεύουμε πως δεν επέτυχαν τα πρόχειρα μέτρα που αναφέρουμε, να αναχαιτίσουν ως τώρα την αποψίλωση και την φυγή των κατοίκων τόσο προς τα μεγάλα αστικά, όσο και προς το εξωτερικό.

Οι διαπιστώσεις τούτες, που δεν αποτελούν τίποτα παραπάνω από μια επανάληψη κοινών τόπων, είναι μια σκληρή πραγματικότητα. Και αυτό, κατά την δική μας εκτίμηση, θα πρέπει να σταθεί αφετηρία, για κάποια γενναία αναθεώρηση των δεδομένων, μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο για την κατάρτιση του πενταετούς αναπτυξιακού προγράμματος. Διότι, μονάχα κατ' αυτόν τον τρόπο, θα καταστεί δυνατή κάποια επισημονική ψηλάφηση, μια πρώτη

μελέτη κάτω από κριτήρια οικονομικοκοινωνικής προοπτικής για την επιδίωξη και την ανάπτυξη της ορεινής επαρχίας. Βέβαια, η συμβολή μας πέρ' απ' την επισήμανση, που υπηρετείται σε τούτο το άρθρο, δεν καλύπτει την έλλειψη που αναφέραμε παραπάνω. Και, γι' αυτό, η παράθεση των μέτρων και των υποδείξεων, που είδαν, κατά καιρούς, το φως της δημοσιότητας ή που, ακόμα έχουν αποτυπωθεί σε ειδικές μελέτες τοπικής σημασίας, δεν θεωρούμε ότι θα είχε να προσφέρει, στην προκειμένη περίπτωση, κανένα νεώτερο στοιχείο. Γιατί εκείνο που έχει, προ παντός, αξία δεν είναι οι διαπιστώσεις και οι επαναλήψεις, αλλά η αξιολογική διαπραγμάτευση του εν λόγω ζητήματος.

Στις χώρες, που εναρμονίζονται με τα νέα μέτρα ανάπτυξης της οικονομίας τους, το πρόβλημα της αναδιάρθρωσης και της ανακατανομής των δυναμικών πόρων, παρουσιάζεται ως ανελαστικό και χωρίς καμιά δυνατότητα αντιμετάθεσής του. Γι' αυτό, εκτός απ' την ανάγκη αντιεπιχειρησιακής επένδυσης, στην προκειμένη περίπτωση, η κρατική μέριμνα για την αξιοποίηση αυτών των δύσκολων παροχών, πρέπει να πάρει την κρισιμότητα ενός προβλήματος εθνικής σκοπιμότητας. Και, τώρα, που καταρτίζονται τα προγράμματα, τα σχέδια και οι μελέτες για την γενικότερη προσπάθεια, μέσα στον ευρύτερο χώρο ευθύνης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, προσφέρεται ίσως και μια συναρτη-

μένη ευκαιρία, που δεν θα πρέπει να μείνει αναξιοποίητη. Μάλιστα, για την δική μας ορεινή περιοχή, όπου δεν υπάρχουν ούτε και τα στοιχειώδη τεχνικά έργα προσπέλασης, δεν απομένουν περιθώρια άλλης αναμονής. Και η επένδυση με κάποια προθεσμία που είναι πάντα απαραίτητη για να αποδώσουν τα οποιαδήποτε μέτρα, δεν μπορεί να προέλθει απ' την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Γι' αυτό η παραπέρα αδράνεια δημιουργεί οριστικά τον άφευκτο κίνδυνο για μιαν ανεπανόρθωτη αποψίλωση, που θα έφερνε, εκτός απ' τις καταστροφικές επιπτώσεις στην ζωή της ελληνικής επαρχίας, την αχρήστευση ενός σημαντικού μέρους απ' τον εθνικό μας κορμό, που θα είχε οπωσδήποτε βαθύτερες προεκτάσεις και σ' αυτήν ακόμη την φυσιογνωμία του οικονομικού και κοινωνικού υποστρώματος στον καθολικό ελληνικό χώρο. Για όποιον έχει επαφή με την παράδοση της ορεινής περιοχής, οι επισημάνσεις τούτες είναι ορατές, περισσότερο απ' ό,τι θα περίμενε κανείς.

Κάτω απ' αυτό το πρίσμα, το πρόβλημα της ανάπτυξης των ορεινών περιοχών και, ειδικότερα, της συγκεκριμένης αναφοράς μας, νομίζουμε ότι δεν θα πρέπει να τα συνδέσουμε αναγκαστικά με τα αναπτυξιακά έργα άλλων περιοχών. Είναι ανάγκη να δημιουργήσουμε, για την περίπτωση τούτη, έναν ειδικό οργανισμό, αυτόνομο και ανεξάρτητο απ' τον κεντρικόν εγκέφαλο του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, να

του εξασφαλίσουμε την χρηματοδότηση από πηγές έξω απ' τις τακτικές επενδύσεις, και να τον εντάξουμε στον πίνακα της ευθύνης και της δικαιοδοσίας των αναπτυξιακών εκείνων οργανισμών, που εξαρτώνται απ' την ΕΟΚ. Διαφορετικά, δεν θα κατοχυρωθεί, με τα τρέχοντα κριτήρια της κρατικής αντίληψης, η δημιουργία των προϋποθέσεων εκείνων, που θα έκαναν δυνατή μια παρόμοια δραστηριότητα, εφόσον δεν υπάρχουν ακόμα και τα στοιχειώδη τεχνικά έργα, όπως είναι ο δρόμος και η παραγωγική ηλεκτροδότηση, που θα συνέδεαν οργανικά την ορεινή επαρχία με την τρέχουσα ζωή και κίνηση των συγχρόνων αστικών κέντρων. Γιατί, δεν εννοείται, λόγου χάρη, πρόγραμμα αναπτύξεως χωρίς να έχουμε δρόμους, σταθμούς για την αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, καθώς και τις αναγκαίες βιοτεχνικές μονάδες, για την μεταποίηση των προϊόντων. Από εκεί πρέπει να ξεκινήσουμε, δίνοντας τον χαρακτήρα της εθνικής σκοπιμότητας, ώστε να μην μας αφήσουν πίσω τα γεγονότα — πράγμα που δυστυχώς έχει γίνει σε ανησυχητικό βαθμό— και δεν θα μπορούμε μετά να γυρίσουμε προς τα πίσω. Συνεπώς κάθε αβελτηρία, στην ιεράρχιση και στην σήμανση της επένδυσης προτεραιότητας, που θα γίνονταν εδώ με κριτήρια βραχυπρόθεσμης αξιολόγησης, θα ήταν οπωσδήποτε η χειρότερη δυνατή υπηρεσία που θα μπορούσαμε να προσφέρουμε σ' αυτόν τον λησμονημένο τόπο.

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

ΞΕΝΟΜΑΝΙΑ

Αν ήταν δυνατόν να ρίξουμε κάποιον πολύγλωσσο, όχι Έλληνα, από τον ουρανό ξαφνικά στη μέση της πλατείας Συντάγματος, είναι αμφίβολο αν θα καταλάβει πως βρίσκεται στην καρδιά της Ελληνικής πρωτεύουσας. Οι τέσσερις - πέντε ελληνικές επιγραφές μέσα στις εκατοντάδες ξενόγλωσσες δεν θα μπορούσαν να αποτελέσουν ενδεικτικό στοιχείο για την ελληνικότητα της πόλης αφού στο ίδιο ποσοστό θα τις εύρισκε στη Νέα Υόρκη ή στο Παρίσι. Οι περισσότεροι επαγγελματίες έμποροι επικαλούνται λόγους εμπορικής αναγκαιότητας που τους οδήγησαν στη χρήση ξενόγλωσσης ονομασίας ή στην αποφυγή τέλος πάντων του ελληνικού αλφάβητου. Βεβαίως υπάρχει η μη εμπιστοσύνη χωρίς να μπω σε βαθιά νερά να αναλύσω το γιατί. Καταστηματάρχης σου λέει: «Βάζω ελληνικό όνομα στα μοντελάκια δεν τρέχει τίποτα. Βάζω ξένη φίρμα σου λέει. Κάτι ξένο έχει. Και καλό. Και τρέχουν». Και εν πάση περιπτώσει για να εξαντλήσουμε τα όρια της ανεκτικότητας, αν το πράγμα σταματούσε στην πρωτεύουσα ή στις άλλες μεγαλοπόλεις πάει καλά. Κόσμος πάει κι έρχεται απ' την πρωτεύουσα κάπου θα μπορούσε κανείς κάπως να το δικαιολογήσει. Αλλά το κακό της ξενόφερτης μίμησης φαίνεται δυστυχώς ότι προχώρησε και στα όμορφα χωριά μας ακόμα και στα πιο απόμακρα. Σ' έναν τόπο μακριά από το καυσαέριο της πόλης εκεί που πας να βρεις την ηρεμία, την γνησιότητα, το καθαρό ελληνικό στοιχείο ή ό,τι τέλος πάντων απόμεινε από αυτό σ' έναν τόπο, σ' ένα χωριό που τόσες μνήμες σε δένουν μαζί του είναι το λιγότερο απογοητευτικό να συναντάς τέτοιους μαιμουδισμούς.

Ένεκα ο τουρισμός σου λέει ο άλλος. Την μεγαλύτερη οικονομική πηγή της χώρας. Λες και ο τουρισμός θα μειωνόταν αν σεβόμαστε περισσότερο αυτή την πανέμορφη ελληνική γλώσσα. Όταν πολλοί απ' αυτούς τους ίδιους τους τουρίστες διδάσκονται την αρχαία ελληνική σε πολλά από τα Πανεπιστήμια της χώρας τους. ΝΑΙ βεβαίως και στον τουρισμό. αλλά στο κάτω - κάτω ί-

σως θα ήταν ευχής έργο να μόνουν κι αυτοί οι τουρίστες ότι το «SHOP» το δικό τους, σημαίνει «ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ» στη χώρα που βρίσκονται ή το «HOTEL», ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ. Έτσι, για να καταλάβουν τη διαφορά. Και καμιά φορά αγγίζοντας τα όρια του κωμικού και του γελοίου συναντάς εν ονόματι της προχειρότητας και «PSARIA» και «BRISOLES» ή τις μπουτίκ σαν «μπουντίγκ», τα σουβενίρ σαν «σουβενίρ» και δεν συμμαζεύεται.

Οι περισσότεροι λαοί είναι ξενόφοβοι — απ' όσο τουλάχιστον μπορώ να γνωρίζω. Εμείς είμαστε από τις εξαιρέσεις. Κοινώς πάσχουμε ΞΕΝΟΜΑΝΙΑ. Και για να αναλύσουμε τη λέξη: Ξενομανία είναι μια τάση για μίμηση ενός ξένου τρόπου ζωής, για χρήση ξένων όρων στη γραφή και στην ομιλία και γενικά μια ροπή των ανθρώπων προς μια παράδοση ξένη με την «συνήθεια ενός τόπου». Η συνήθεια να μεταχειριζόμαστε ξένες λέξεις στην ομιλία και στις επιγραφές, είναι μια παλαιότερη συνήθεια που παρουσιάστηκε μετά την απελευθέρωση του έθνους από τον τούρκικο ζυγό. Η επιθυμία των Ελλήνων για εξευρωπαϊσμό, ήταν τέτοια που γρήγορα οδήγησε σε τρόπους δουλικής μιμήσεως του δυτικού τρόπου ζωής, καθαρά όμως εξωτερικώς. Αυτός ο δουλικός θαυμασμός, η απομίμηση των ξένων τρόπων, προϊόντων, λέξεων κ.τ.λ. ήταν ίσως φυσικός κατά ένα τρόπο την εποχή εκείνη. Την εποχή δηλαδή που οι υπόδουλοι Έλληνες θαύμαζαν τους αναπτυγμένους Ευρωπαίους και περίμεναν τους Ξανθούς νέους από το Βορρά να τους σώσουν από τα χέρια των Τούρκων. Είναι ίσως το τίμημα, αν μπορούμε να το πούμε έτσι, που πληρώνουν οι λαοί σε μια προσπάθεια για επικοινωνία.

Σήμερα όμως και στο κατώφλι του 21ου αιώνα τα πράγματα πρέπει να συνειδητοποιηθούν. Θα πρέπει να μπει σε λειτουργία ο μηχανισμός άμυνας και να εμποδίσει την πλήρη κατάκτηση από γλωσσικής τουλάχιστον πλευράς γιατί για πρώτη φορά κινδυνεύει θανάσιμα η εθνική μας ταυτότητα. Και ο μηχανισμός αυτός δεν είναι τίποτε άλλο από τη σωστή Παιδεία. Και λέγοντας σωστή εννοώ πραγματικά εθνική και όχι το είδος πούναι όργανο εξυπηρέτησης κάποιων ταξικών συμφερόντων.

Σ' έναν τόπο πανέμορφο, όπως είναι η χώρα μας, με γραφικά ειδυλλιακά όπως είναι τα χωριά μας που σημάδεψαν την ιστορία του τόπου μας, που πάλεψαν και χάθηκαν ζωές, για να μην χαθεί η εθνική μας κληρονομιά εξ αιτίας της πιεστικής επιρροής των τούρκικων στοιχείων, δεν δικαιολογούμε να παραγκωνίζουμε και να αγνοούμε αυτόν τον πλούτο που λέγεται ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ.

X. Ζ. Σ.

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ναί, εἶς' ἀναγκασμένος νὰ περπατᾶς ἀνάμεσ' ἀπ' τὸν κόσμον: εἴτε ζεῖς στὴ μεγάλη πολιτεία, εἴτε ζεῖς στὸ χωριὸ ἢ τὴν ἐπαρχία.

Περπατᾶς τυλιγμένος —χειμῶνα καλοκαίρι— στὸ μαῦρο σου ράσο, πού σηκώνει τὸ πένθος τοῦ κόσμου καὶ δείχνει τὴ δικιά σου νέκρωση, ὅσον ἀφορᾶ τὰ πράγματα καὶ τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου, μὲ τὸ καλυμαύχι σφιγμένο στὸ κεφάλι σου, τὶς πιὸ πολλές φορές σκυφτός καὶ πάντα προσεχτικὸς γιατί ἀκόμη καὶ τὸ παραμικρὸ σου βλέμμα εἶναι δυνατόν νὰ προξενήσῃ χλευασμὸ καὶ ἀνησυχία.

Περπατᾶς ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς ἀδιάφορους, τοὺς βλάσφημους, τοὺς εὐσεβεῖς, τοὺς αἰρετικούς, τοὺς πόρνους καὶ μοιχοὺς, ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς πού σέ εἰρωνεύονται καὶ μόλις σέ δοῦν γελᾶνε καὶ πειράζονται καὶ ἰσὲ κείνους, πού σέ καλημερίζουν, σοῦ φιλᾶνε τὸ χέρι καὶ ψάχνουν τὰ μάτια σου, γιὰ ἓνα βλέμμα ἐλπίδας καὶ κατανόησης.

Εἶναι πολλές οἱ περιπτώσεις, ὅταν δοκιμάζεις τὴν ὑπομονή σου σὲ «οὐρές», εἴτε σὲ κάποια δημόσια κλπ. ὑπηρεσία, εἴτε στὴ στάση τοῦ λεωφορείου, εἴτε στὴν ἀγορά... εἴτε... εἴτε· καὶ κεῖ, ὑπομένεις τὸν καπνὸ τοῦ τσιγάρου τοῦ προηγούμενου, τὶς βλαστήμιες τοῦ ἐπόμενου, πού βιάζεται, τὰ εἰρωνικά σχόλια («ἂν εἶσαι καὶ παπᾶς» κλπ.) κάποιων ἄλλων τὰ πειράγματα κι ἄλλα πολλά. Καὶ σὺ σιωπηλὸς καὶ κάθιδρως ἀπὸ ἀγωνία καὶ πόνο, περιμένεις, ἔχοντας τὸ νοῦ σου στραμμένο καὶ τὸ εἶνα ἰστὸν Ἐσταυρωμένο, πού τὸν ἐπικαλεῖσαι πάντα: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ βοήθησέ με...».

Ὅχι, δὲ μπορεῖς νὰ ξεφύγεις ἀπ' τὸ σεργιάκι σου αὐτὸ ἀνάμεσ' ἀπ' τὸν κόσμον· καὶ πιὸ πολὺ δὲ μπορεῖς νὰ ξεφύγεις ἀπ' τὸν ὄνειδισμό, πού ἢ ἀλήθεια καὶ ἢ ἀναξιοπρέπεια τῶν ἄλλων ἔχει ὡσὰν ὄπλο, γιὰ νὰ σε πολεμήσῃ. Ἄν εἶναι δυνατό! Γιατί, γιὰ σένα εἶναι χαρὰ καὶ στέφανος νὰ ὑπομένεις καὶ νὰ συνεχίζεις ματωμένος καὶ πικραμένος τὸ ταξίδι σου. Ἐνα ταξίδι πού ἀρχίζει καὶ τελειώνει κεῖ δά, στὴν Ἄγ. Τράπεζα, ὅταν ἀπέναντί σου ὁ Ἐσταυρωμένος, σιωπηλὸς καὶ καρτερικὸς σὲ δέχεται κάθε μέρα, πρωί-βράδυ, νὰ σοῦ πληρώσῃ τὸ κεντὸ τῆς καρδιάς, καθὼς σοῦ γνέφει, πάντα μὲ ἡρεμία, πραότητα κι ἀγάπη: νὰ συνεχίσεις.

Ὁ κόσμος εἶναι πάντα μιὰ θάλασσα: τὶς πιὸ πολλές φορές τρικυμισμένη καὶ ἀπειλητική. Κι ἐσὺ ἓνα μικρὸ καΐκι πού ταξιδεύει· μ' ὅποιον καιρὸ, γιατί πρέπει ν' ἀρμενίσῃς γιὰ νὰ βρεθεῖς στὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ, ὅπου σὲ περιμένουν πάντα κάποιες ψυχές, κι αὐτὲς χειμαζόμενες καὶ πικραμένες.

Ξέρεις, ὅτι αὐτό σου τὸ ἀρμένισμα εἶναι δύσκολο πολλές φορές κι ἐπικίνδυνο, γιατί μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ ἀπ' τὰ χέρια σου τὸ πηδάλιο τῆς ψυχῆς σου. Τὸ ξέρεις αὐτό, ὅπως καὶ τὶς μηχανὲς τοῦ ἐχθροῦ ποὺ παραδοκοῦν πάντα νὰ σέ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΤΕΙΡΕΥΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΑΣ ΠΟΙΗΣΗ

Η ΣΟΥΣΑ

Η Σούσα ήταν όμορφη κι αρχόντισσα μεγάλη
κι αγάπαγε τον Σέλ - μπεη τον Τούρκο παλληκάρι
Μια Κυριακή πρωί - πρωί η Σούσα χτενιζόταν
και με το χρυσομάντηλο στα δάκρυα σκουζόταν
Κι η μάνα της της έλεγε κι η μάνα της της λέει
Τι έχει το Σουσάκι μου και κάθεται και κλαίει
Μάνα εφές στον ύπνο μου εφές και στ' όνειρό μου
είδα τ' αδελφάκι μου στο αίμα βουτηγμένο.
'Όνειρο ήταν κόρη μου κι όνειρο θα περάσει
και σ' ένα τ' αδελφάκι σου στα ξένα θα γεράσει.
Το λόγο δεν απόσωσε κι ο αδελφός εφάνη
κρύο νερό της ζήτησε να πιεί να ξεδιψάσει
Το κανατάκι άρπαξε στη βρύση πάει να πάρει
κρύο νερό το γέμισε να πιεί να ξεδιψάσει.
Σούσα μ' εγώ δε δίψασα δεν είμαι διψασμένος
μονάχα με τον Σέλ - μπεη είμαι βαλαντωμένος.
Απ' τα μαλλιά την άρπαξε στη σάλα την καθίζει
βγάζει το χρυσομάχαιρο και την καρδιά της σκίζει.
Τώρα πέστε στον Σέλ - μπεη αν είναι παλληκάρι
να ρθει να κάνει τον τάφο της όλο μαργαριτάρι
κι απάνω από τον τάφο της μια κρυσταλένια βρύση
ποιός έχει πόνο στην καρδιά να πιεί για να τον σβύσει.

ἀπομακρύνουν ἀπ' τὸ σκοπὸ σου· γι' αὐτὸ καὶ ἐπικαλεῖσαι τὸν Κύριο, τὴ Θεο-
τόκο καὶ τοὺς Ἁγίους νὰ εἶναι πάντα σιμὰ σου νὰ σὲ φυλάνε «ἀπὸ παντὸς
κακοῦ», «ἀπὸ πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας» μέχρι νὰ φτάσεις στὸ λιμάνι σου,
τὴν Ἐκκλησία, ὅπου κι ἀναπαύεται ἡ ψυχὴ σου καὶ τὸ πνεῦμα σου ἀναθάλλει.

Γιατὶ εἶς' ἀναγκασμένος νὰ περπατᾶς ἀνάμεσ' ἀπ' τὸν κόσμο, τὸν κό-
σμο σου καὶ τὴν Ἀποστολή σου....

Γιάννενα 29.3.1988

Ποπα - Στέφανος
Γιὰ τὸν ἀνώνυμο ἱερέα

ΤΑΠΙΑ

Η λέξη « τ α π ί » είναι τούρκικη, και σημαίνει τίτλος, δηλαδή έγγραφο που αποδεικνύει ένα μέσο δικαιώματος.

Τίτλοι που υποδεικνύουν ότι επί τουρκοκρατίας το χωριό μας υπήρξε κεφαλοχώρι υπάρχουν αρκετοί και φυλάγονται στο γραφείο του Αναγκαστικού Συνεταιρισμού κοινής χορτονομής.

Οι χωριανοί παλιότερα, πριν την απελευθέρωση από τους Τούρκους, τους τίτλους τους δίνανε για φύλαξη στο πιο έμπιστο πρόσωπο του χωριού. Μετά από το 1912 τους κρατούσε ο εκάστοτε πρόεδρος της Κοινότητας.

Ο πατέρας μου Αθανάσιος Χρ. Κοντοδήμος όταν βγήκε από πρόεδρος παρέδωσε ένα τίτλο το 1932 στον Γιάννη Ζούκα και στον Δημήτριο Οικονόμου, και το 1938 παρέδωσε 14 τίτλους στον Γιώργο Αθανασίου.

Η παράδοση γινότανε με αποδείξεις και επειδή υπάρχουν και σήμερα, θα τις αντιγράψω όπως ακριβώς είναι γιατί περιέχουν ενδιαφέροντα στοιχεία.

1) Ἀπόδειξεις

Οἱ ὑπογεγραμμένοι πρόεδρος τῆς Κοινότητος καὶ Διαχειριστικῆς Επιτροπῆς δάσους Κερασόβου παρέλαβον σήμερον παρὰ τοῦ Ἀθαν. Κον)δήμου τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1254 τούρκικον φερμάνιον τίτλου (ταπί) ἀνήκον εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Κοινότητος.

Ἐν Κερασόβῳ τῇ 13ῃ Νοεμβρίου 1932

Οἱ παραλαβόντες

Ὁ Πρόεδρος Κοινότητος
Δ. Οἰκονόμου

Ὁ Πρόεδρος Διαχ. Επ. Δ.Κ.
Ἰωάν. Ν. Ζούκας

2) Ἀπόδειξεις Παραλαβῆς

Οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι καθὼς μὲν ὁ πρόεδρος Κοινότητος Κερασόβου ἀφετέρου δὲ ὁ Ἀθαν. Κοταδῆμος σήμερον τὴν 30ῃν Ὀκτωβρίου 1938 ἐντὸς Κοινοτ. γραφείου προέβησαν, ὁ πρῶτος στὴν παραλαβὴ τῶν τίτλων καὶ ὁ δεύτερος στὴν παράδοσιν ὡς ἐξῆς:

- 1) Ἀπόφασιν Μαντακίου Σαράγγαλη
- 2) Ταπί Νικολ. Γκουγκέτα
- 3) Προσταγὴ Σατρατζέμη περὶ παύσεως ἀγαληκίου
- 4) Ἀντίγραφον Δεφτερχανέ Κων)τινοπόλεως
- 5) Ταπί Τελιάδικο
- 6) Ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως Τσελεπίου 1860
- 7) Ταπί Παπαγιάννη
- 8) Φερμάνιον 1249
- 9) Ἐγγραφον ἄνευ δηλώσεως

- 10) Ίλιαμι με αντίγραφον Κατή Κονίτσης
- 11) Μαρτυρικό Σπαχήδων έφθαρμένον
- 12) Διαταγή Βεζυρική 1278
- 13) Διαταγή Σερατζέμη από 1267
- 14) Ταπί Γιάννη Μωραίτη
- 15) Μεθ' ενός σάκου εκ Μουσαμά.

Τὰ άνωτέρω μετά την έπιστροφήν θέλω παραδώσει πάλην.

Έν Κερασόβω τῆ 30 Ὀκτωβρίου 1938

Ὁ παραδούς
Ἄθαν. Κοντοδήμος

Ὁ παραλαβών
Γεωρ. Ἀθανασίου

Του στίτλους το 1943 παραλάβαμε απ' τον Γεωργ. Αθανασίου εγώ και ο Λάζ. Κωνσταντινίδης σαν υπεύθυνοι του Ε.Α.Μ. εκτός αυτού που είχε ο Γιάννης Ζούκος.

Το 1949 τους παραδώσαμε στον τότε πρόεδρο της Κοινότητας τον Γιάννη Ζούκα.

Τους τίτλους και τη ναπόδειξη που είχαμε παραλάβει απ' τον Γεωργ. Αθανασίου τα είχα πάρει εγώ στο σπίτι μου. Το ίδιο βράδυ διάβασα στον πατέρα μου την απόδειξη παραλαβής και μου είπε ότι λείπουν δύο βασικοί τίτλοι των οποίων ντην ονομασία δεν θυμάμαι.

Τον Βασίλη Ἀθανασίου τον παρακαλώ ας κάνει έναν έλεγχο στο αρχείο του πατέρα του μήπως βρίσκονται κάπου παραπεταμένοι.

Τελειώνοντα σμια διευκρίνιση για τις χρονολογίες που αναφέρουν τα ταπιά. Οι χρονολογίες είναι τούρκικες γιαυτό έχουν διαφορά 500 χρόνων από τη χριστιανική χρονολογία. Π.χ. Η διαταγή του Σερατζέμη το 1267 αντιστοιχεί στο 1767 μ.Χ. Το φερμάνιο του 1249 είναι το 1749 μ.Χ. κλπ.

Δήμος Ἀθαν. Κοντοδήμος

● ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ

Λόγω τυπογραφικής παράλειψης στο άρθρο «Ο Τέλης και το γενεαλογικό του δέντρο» δεν γράφτηκαν σωστα οι παρακάτω παράγραφοι :

Η Αγόρω θυγατέρα του Χρήστου Κ. Κοταδήμου, παντρεύτηκε τον Βασ. Κιτσάκη, δεν αποκτήσανε όμως παιδιά και υιοθετήσανε τον Γιώργο Πάπαρη, που τον είχαν πάρει πολύ μικρόν από την Φούρκα.

Ο Γιώργος πατρεύτηκε την Πανάγιω Ευαγγέλου Τζίνα και αποκτήσανε παιδιά, τον Βασίλη, την Μαριάνθη, την Ελένη, την Λεύκω και Σπυριδούλα.

Η Σπυριδούλα σκοτώθηκε στο Αμύνταιο το 1949, όπου βρισκότανε με την 103 ταξιαρχία του Δημοκρατικού Στρατού.

Η Συντακτική Επιτροπή

ΜΑΣ ΓΡΑΦΕΙ ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΔΑΣΚΑΛΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Λάβαμε με ιδιαίτερη συμπάθεια και συγκίνηση το γράμμα της της κυρίας Αριάδνης που εργάστηκε σαν δασκάλα στο χωριό μας. Πολλοί από τους γεροντότερους θα την θυμούνται.

Ευχαριστούμε πολύ την συμπαθή γερόντισσα.

Η Σύνταξη

Προς την αξιότιμον κοινότητα χωριού Αγίας Παρασκευής (Κεράσοβον),
γράφει η Αριάδνη Μιλ. Κουτσιούκη Πουρνιά (Σταρίτσιανη) Ιατρού.

Διαβάζοντας το περιοδικό «ΚΕΡΑΣΟΒΟ» που μου έδωσεν ο Βασίλης Χαρισιάδης ανηψιός, ένιωσα τόση χαρά κι ενθουσιασμό για τα πολιτιστικά έργα και την ώθηση που δώσατε στο χωριό σας, κι επίσης ένα καλό παράδειγμα για τους άλλους γύρω σας.

Το χέρι των πρεσβυτέρων και η θερμή χειραψία των συνομηλίκων μου με την ευχή και εις ανώτερα — όχι σαν τους ιδικούς μας πατριώτες που ούτε το όνομα του χωριού δεν άλλαξαν, το οποίον δεν είναι ούτε ελληνικό.

Σας εύχομαι ολόψυχα ομόνοια και αγάπη, διότι η αγάπη χτίζει, ενώ η δεχόνοια γκρεμίζει.

Εμένα η ξενητιά, απ' όταν έφυγα, δεν έσβησε την αγάπη προς τα πάτρια. Σκιρτά η καρδιά μου για κάθε καλό της και πρόοδο. Θυμάμαι τον παπα - Λάμπρο τον ιερέα, τον Αδαμ. Βαίλα και άλλους.

Μετά πάσης τιμής

Α ρ ι ά δ ν η

● ΝΕΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

Κλήθηκαν να παρουσιαστούν στο Στρατό Επράς (9—14 Μαΐου) οι γεννηθέντες το 1969 (κλάση 1990) και γραμμένοι στα μητρώα αρρένων του χωριού :

1) Κων)νος Ευθυμίου του Βασιλείου.

2) Δημήτριος Ζήκας του Παντελή.

3) Κων)νος Καναβός του Δημητρίου.

4) Απόστολος Κυράτσης του Γεωργίου.

5) Γεώργιος Παγώνης του Ευσταδίου.

6) Ιωάννης Τέλλης του Αριστοτέλους.

7) Μιλτιάδης Τζίνας του Παναγιώτη.

9) Απόστολος Τσιάτσος του Κων)νου.

10) Λάζαρος Κυρίτσης του Κων)σταν)νου.

11) Γεώργιος Γκούτσος του Φωτίου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΑΣ ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ

● ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— Η Μάρθα Γεωργίου Παπαγεωργίου αρραβωνιάστηκε.

● ΓΑΜΟΙ

— Στις 14.4.88 στο χωριό Κουκλιοί Ιωαννίνων η Ιωάννα Τσίτου παντρεύτηκε τον Θανάση Κακαράντζα.

— Στις 16.4.88 στα Γιάννενα ο Βαδάσης Νικόλαος παντρεύτηκε την εκλεκτή της καρδιάς του.

— Στις 22.5.88 ο Νικίδης Χρήστος παντρεύτηκε την Τζούλια Κωνσταντοπούλου στην Φιλοθέη.

— Ο Νίκος Φιλιππίδης παντρεύτηκε την Φεβρωνία Ρεβύνδη.

● ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Ο Γιώργος Κυράτσης έγινε παππούς από την κόρη του Δήμητρα.

● ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Την 1.5.88 η οικογένεια Νικολάου Σκαλωμένου βάπτισε το αγοράκι της στον Άγιο Γεώργιο στην Κυψέλη. Το όνομά του Γιώργος.

— Στις 7.5.88 το ζευγάρι Αχιλλέα και Χρυσάνδης (Χαρισιάδη) Βρόντου βάπτισε το κοριτσάκι του στην Αγία Γλυκερία στο Γαλάτσι. Το όνομά του Αθηνά.

● ΘΑΝΑΤΟΙ

— Στις 1.3.88 πέθανε ο Ευάγγελος Ι. Κωτούλας στην Αθήνα σε ηλικία 47 χρόνων.

— Στις 30.3.88 πέθανε ο Απόστολος Γελαδάρης στην Αθήνα σε ηλικία 60 χρόνων.

— Η Δέσποινα Κατσιαμάνη του Κωνστ. πέθανε τον Ιούλιο του 1987 στην Αθήνα

— Πέθανε στο Κεράσοβο η Ευδοξία Τέλλη του Κων(νου). (1988).

— Στο Κεράσοβο πέθανε η Γεωργία Βασιλείου Τζίνα. (1988).

● ΤΙΣ ΠΙΟ ΘΕΡΜΕΣ ΕΥΧΕΣ ΜΑΣ

Στις νέες και νέους μας που πρόκειται να δώσουν εξετάσεις στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας, το Δ.Σ. της Αδελφότητας και η Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού μας, **ε υ χ ο ν τ α ι ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ.**

ΜΑΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥΣ

Εξάρχου Φώτιος	1000	Αποστόλου Απόστολος	1000
Δαγκουβάνος Γεώργιος	1500	Ζήκας Ηλίας	1000
Ζήκας Αχιλλέας	1000	Γκουγκέτας Παντελής	1000
Χαρισιάδης Απόστολος	1000	Στρατσιάνης Γεώργιος	1000
Σαμαράς Βασίλειος	2684	Γκουγκέτας Ευάγγελος	1000
Κουκούμη Ανθούλα	1000	Γλυκερία Σκαφίδα-Γκουγκέτα	500
Κοταδήμος Μιλτιάδης	1000	Ανδρομάχη Τσιακμάκη- Γκουγκέτα	500
Μπλιθικιώτης Αναστάσιος	1000	Σελτσιώτης Χρήστος του Αθ.	2000
Σελτσιώτης Προκόπιος	500	Ζήκας Ανδρέας	1000
Μαριάνθη Σπύρου - Ζήκα	500	Ζωγράφος Ευριπίδης	1000
Συνεταιρισμός του χωριού	500	Κοταδήμος Νικόλαος του Αχιλ.	1000
Βάσιος Γεώργιος	500	Τσούμπανος Μενέλαος	δολ. 20
Καλούδας Χρήστος	2000	Φιλιππίδης Φίλιππας	1000
Παπα - Σπύρος	500	Κυρίτσης Χριστόφορος	1000
Κοταδήμος Απόστολος	1000	Μακρυγιάννης Αλέκος	500
Τζίνας Παντελής του Ιωάν.	500	Γκουντούλης Κων)νος	500
Γαλαζιούλας Ηλίας	1000	Γκούτσιος Χριστόφορος	500
Σκαλωμένος Απόστολος	1000	Γαλάνης Παντελής	1000
Τζίνας Χρυσόστομος	1000	Γκούτσιος Μιλτιάδης	500
Νταγκουδάνος Δημήτριος	2000	Εξάρχου Βασίλειος	500
Γελαδάρης Παντελής	1000	Καραγιάννης Βασίλειος	1000
Κοταδήμος Βασίλειος	1000	Κουκούμης Απόστολος του Αθ.	1000
Σιάφης Δημήτριος	1000	Καβελίδης Μηνάς	1000
Παστρομάς Χριστόφορος	1000	Κοτούλας Ανδρέας	1000
Κοταδήμος Γεώργιος	1000	Κωνσταντινίδης Λάζαρος	1000
Ζούκας Κων)νος	1000	Σιώμος Χρήστος	500
Κουκούμης Λάζαρος	1000	Νταγκουδάνος Μιχαήλ	5000
Πασσιάς Ιωάννης	2000	Σελτσιώτης Ιωάννης	500
Χαρισιάδης Κων)νος	1000	Εξάρχου Χρήστος	1000
Σκαλωμένος Κ)νος του Ιωάν.	1000	Τσιάτσιος Παντελής	1000
Μπελεκάκης Αντώνιος	1000	Τζίνας Ορέστης	1000
Καραπέτσας Φίλιππας	1000	Παπαχρηστίδη Παναγούλα	1000
Παπαγεωργίου Παντελής	1000	Δερδέκης Παντελής	1000
Παστρομάς Δημήτριος	1000	Κουτσούκη Αριάδνη	500
Παστρομάς Στέργιος	1500	Στρατσιάνης Ιωάννης του Δημ.	500
Παναγιώτου Φώτιος	1000	Πασσιά Αγαθή	3000
Στρατσιάνης Ιωάννης του Βασ.	5000		

ΣΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΓΕΩΡΓ. ΓΕΛΑΔΑΡΗ

Πέθανε, μετά από σύντομη νοσηλεία σε νοσοκομείο της Αθήνας, ο Απόστολος Γελαδάρης του Γεωργίου, στις 30-4-1988. Αιτία του θανάτου του, ο τέτανος, μια αρρώστια που την έχουν ξεχάσει και οι γιατροί ακόμη, χτύπησε τον Αποστόλη πάνω στο καθήκον του, την δουλειά, που τόσο πολύ αγάπησε, από μικρός και του πρόσφερε όσα μπορούσε σε όλη του τη ζωή.

Η απουσία σου Αποστόλη θα μας είναι αισθητή. Χάσαμε τον άνθρωπο, ο οποίος, στο πρώτο κάλεσμα θα έτρεχε να κάνει οποιαδήποτε δουλειά, να κουβαλήσει τα ξύλα της γριάς, να τα κόψει, να σκουπίσει την πλατεία, να καθαρίσει τα αποχωρητήρια να κουβαλήσει τα υλικά, χωρίς πο-

Χαρίσης Ευάγγελος	1000
Τσίγκρος Γεώργιος	1000
Φιλιππίδη Άρτεμη Αθανασίου	1000
Αθανασίου Βασίλειος	1000
Σελτσιώτης Κων) νος	1000
Βλιώρας Χρήστος	1000
Βλιώρας Σπύρος	2000
Αργύρης Ηλίας ς	1000
Κοσμάς Αποστόλης (Ζίτσα)	500
Ράπτης Βασίλειος (Βόλος)	1000
Καρβελά Ελένη	1000
Κοστοβασίλη Ιφιγένεια	500
Πεκμεζάρη Αμαλία	δολ. 25
Παναγ. Στεργιόπουλος Ειρηνο- δίκης Αθηνών	1000

τέ να φέρει αντίρρηση, να προφασιστεί κάποια αιτία και να μένει πάντα ευχαριστημένος με όσα είχε την ευχαρίστηση να τον πληρώνει ο καθένας μας, ακόμη και αν δεν του έδινε τίποτε του έφτανε μια καλή κουδέντα, ένα ευχαριστώ.

Δεν θα σε ξεχάσουμε φίλε Αποστόλη, για την τιμιότητά σου, την εργατικότητά σου, τη φιλοτιμία σου, την υπομονή σου, μα πιο πολύ για την ανεξικακία σου. Δε θα ξεχάσουμε ποτέ τον τρόπο που αντιμετώπιζες τα ειρωνικά και πικρά σχόλια, αυτών που νόμιζαν τον εαυτό τους έξυπνο, πάντα τους χαμολούσες και μέσα σου έλεγες «άφες αυτοίς πάτερ ου γαρ οίδασι τι ποιούσι» και μας έδινες εκείνη την ώρα μαθήματα ανθρωπιάς και σωστής συμπεριφοράς.

Αν υπάρχει εκεί που πήγες δικαιοσύνη φίλε Αποστόλη πρέπει να σου απέδωσε ήδη την ησυχία, την ηρεμία, την ευτυχία και την γαλήνη που τόσο στερήθηκες στην πρόσκαιρη τούτη ζωή.

Ας είναι ελαφρό το χώμα της Κερασοβίτικης γης, που σε σκεπάζει. Αιωνία σου η μνήμη φίλε Αποστόλη.

Γ.Γ. — Χ.Π.

ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ

Κωνσταντινίδης Ε. Λάζαρος, Πρόεδρος
Νταγκουβάνος Κ. Χρήστος, Αντιπρόεδρος

Κοινοτικοί Σύμβουλοι :

Τσιάτος Γ. Κωνσταντίνος
Κοντοδήμος Α. Δήμος
Βαδάσης Β. Νικόλαος
Νάκος Δ. Αλέξανδρος

Παπαγιάννης Δ. Κων)νος, Γραμματέας Κοινότητας
Τσιάτσιος Ζ. Κων)νος, Κλητήρας Κοινότητας

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΗΣ ΧΟΡΤΟΝΟΜΗΣ

Τέλλης Α. Ηλίας, Πρόεδρος
Σκαλωμένος Ι. Απόστολος, Αντιπρόεδρος
Χαρισιάδης Ι. Απόστολος, Ταμίας

Μέλη του Διοικ. Συμβουλίου :

Κοταδήμας Β. Απόστολος
Κυρίτσης Β. Απόστολος
Κυρίτσης Β. Αλέξανδρος

Κωτούλα Α. Δέσποινα, Γραμματέας

ΜΕΛΗ ΕΠΟΙΠΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝ)ΣΜΟΥ

Νάκος Ι. Δημήτριος
Νάκος Ι. Μιλτιάδης
Κοντοδήμος Β. Θωμάς

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Ντακουβάνος Ι. Γεώργιος, Πρόεδρος
Κωτούλας Κ. Βασίλειος, Αντιπρόεδρος
Αγαθή Σπ. Πασσιά, Γραμματέας
Κυρίτσης Μ. Παντελής, Ταμίας

Μέλη :

Κοταδήμος Θ. Νικόλαος
Γκούτσιος Δ. Αντώνιος
Τζίνας Η. Μιχαήλ

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Ζιούλης Αχ. Κωνσταντίνος
Τζίνας Απ. Ευάγγελος
Γαλάνης Χρ. Ζήσης

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ :

Γραφείο Αδελφότητας Αθηνών :	8624.043
Γραφείο Κοινότητας Κερασόβου :	0655 - 41.210
Γραφείο ΕΛ.ΑΣ. Κερασόβου	0655 - 41.211
Γραφείο Αγροτ. Ιατρείου Κερασόβου	0655 - 41.214
Γραφείο Δημ. Σχολείου Κερασόβου	0655 - 41.224
Γραφείο ΛΕ-ΤΑ Κερασόβου	0655 - 41.212

Ο ΞΕΝΩΝΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΠΑΝΕΤΟΙΜΟΣ ΜΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ.

Για όσους θέλουν να περάσουν μερικές μέρες ξεκούρασης, ηρεμίας, και να ζήσουν την Κερασοβίτικη φύση και παράδοση από πολύ κοντά, μακριά από τον θόρυβο και το καυσαέριο της πόλης, στο χωριό μας λειτουργεί Ξενώνας «ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ», πλήρως εξοπλισμένος.

Για περισσότερες πληροφορίες, απευθυνθείτε στα τηλέφωνα :

Αθηνών 86.24.043

Κοινότητας Αγίας Παρασκευής (0655) 41.210

Σαμαράς Βασίλης (0655) 41.215

Ιωάννης Λυψιθερόπουλος

Διεύθυνση 38

Διεύθυνση 101 29